

NYHETER OM EU

NYHETSREVY FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ JANUARI 2007

Konstitutionen står högst upp på den tyska dagordningen för EU

Första halvåret 2007 övertar Tyskland för tolfte gången ordförandeskapet i den Europeiska unionen. Förbundskanslern, kristdemokraten Angela Merkel, har ambitionen att lösa flera hårda knutar, främst EU:s konstitution, eller fördrag som man kommit att säga efter de franska och holländska nejerna till förslaget sommaren 2005.

Under EU-toppmötet i december lämnade Finlands statsminister Matti Vanhanen, efter att ha hållit privata samtal med alla EU-ledare, en redogörelse för hur de olika medlemsländerna ser på den bordlagda EU-konstitutionen och sade efteråt att länderna är överens om "behovet av en fördragsreform". Han sade också att de flesta länder är överens om att behålla så mycket som möjligt av innehållet i konstitutionen och att "det inte går att börja om från början".

Tyskland kommer att under sitt EU-ordförandeskap att arbeta för en "ambitiös" EU-konstitution. Det sade den tyska förbundskanslern Angela Merkel när hon i höstas talade inför Internationale Bertelsmann Forum i Berlin. I talet uppmanade Merkel EU-länderna att inte "nöja sig med ett svagt fördrag" bara för att kunna bli eniga och hon varnade samtidigt för att plocka delar ur den bordlagda konstitutionen.

"Jag är emot att plocka ut valda delar. Det här handlar inte om att välja ut sådant som man lätt kan komma överens om och lämna resten till kommande ordförandeskap. Det handlar om att ha ambitionen att lösa helheten", sade förbundskanslern. Tysklands utrikesminister, socialdemokraten Frank-Walter Steinmeier, skriver i Expressen (1 januari), att den tyska regeringen vill behålla konstitutionens "politiska substans".

Vid ett extra toppmöte i Berlin den 24 och 25 mars är det tänkt att man ska fira 50-årsdagen av det så kallade Romfördraget. Samtidigt ska toppmötet enas om en deklaration om EU:s viktigaste mål framöver.

Till det ordinarie toppmötet i juni i Bryssel ska Tyskland presentera en färdplan för den nya konstitutionen. Målet är att ett eventuellt omskrivet förslag ska kunna antas av regeringarna i en konferens i så god tid att det nya fördraget ska kunna vara på plats senast under hösten 2009, när Sverige har ordförandeskapet i EU. Riktigt hur man ska hantera konstitutionsfrågan vet nog inte ens tyskarna. Att det franska presidentvalet under våren ska lösa upp motståndet är nog önsketänkande. Snarare riskerar motsättningarna i fördragsfrågan att öka. Den franske inrikesministern Nicolas Sarkozy, som kommer att kandidera till presidentposten, vill snarare reducera konstitutionstexten till ett "minifördrag", för att möjliggöra de institutionella förändringar som anses nödvändiga.

Den holländske utrikesministern Bernard Bot anser att nytt EU-fördrag måste på avgörande punkter skilja sig från den konstitution som de franska och holländska väljarna har sagt nej till: "Vid en framtida revision bör titeln (konstitution) samt hänvisningar till Europas flagga och nationalsång strykas." Bot menar att opinionsundersökningar antyder att rädslan för en europeisk "superstat" var ett av skälen till att de holländska väljarna förkastade EU-konstitutionen. Därför är det viktigt att ett nytt fördrag fastslår garantier för att "EU inte alltför mycket lägger sig i". Enligt Bot ska det ske genom att man klarare fastlägger i vilka frågor EU har kompetens samt

tydligare framhåller principerna om subsidiaritet och proportionalitet. Samtidigt har 18 av de 27 medlemsländerna godkänt EU-konstitutionen i dess nuvarande tappning, och deras intresse av att återkomma till sina parlament eller väljare med en modifierad text, är inte överdrivet stor. Tyskland och de andra länder som redan ratificerat konstitutionen vill nu sätta press på de återstående nio – bland annat Frankrike, Storbritannien och Sverige.

Luxemburgs och Spaniens utrikesministrar har inbjudit EU:s medlemsländer till möte om konstitutionen. Ett första möte ska hållas i Madrid den 26 januari och omfattar de 18 länder som har godkänt konstitutionen. Det andra mötet är planerat att hållas i Luxemburg den 27 februari och är tänkt att omfatta de länder som ännu inte har ratificerat fördraget samt Frankrike och Holland (där folkomröstningar har avvisat konstitutionen). I den senare gruppen hamnar Sverige, vilket inte helt har uppskattats av den svenska regeringen. Tysklands mål är att ha konstitutionen – i en eller annan form, i ett eller annat namn – undertecknad 2009. Den brittiska affärstidningen The Economist liknar Angela Merkels strategi vid ett chickenrace; genom att öka farten hoppas hon att de som står i vägen ska flytta på sig – och att konstitutionen kan antas utan fler besvärliga folkomröstningar. Men det är inte troligt. Frankrike och Holland kan knappast, oavsett presidentval och nya regeringar, krångla sig undan nya folkomröstningar.

Och, enligt Svenska Dagbladets ledarredaktion, kommer det att "bli mycket svårt" för den svenska koalitionsregeringen att undvika en folkomröstning.

Euron har varit till nackdel för Frankrike

En majoritet av fransmännen anser att övergången till euron mest har varit till nackdel för landet. I en mätning utförd av opinionsinstitutet TNS-Sofres och publicerad i tidskriften *Le Pèlerin* uppger 52 procent av de tillfrågade att det var "dåligt" att överge francen till förmån för euron. Det är sju procenten heter fler än vid en motsvarande undersökning för tre år sedan. 51 procent av de 1.000 tillfrågade anser att den överstatliga valutan huvudsakligen har varit till skada för den ekonomiska utvecklingen. Hela 94 procent säger sig vara övertygade om att euron har underblåst inflationen. Den 1 januari 1999 infördes euron som gemensam valuta i elva EU-länder, däribland Frankrike. Två år senare blev Grekland det tolfte eurolandet. Den 1 januari 2007 blev Slovenien den trettonde medlemmen i valutaunionen.

Tre nya officiella språk i EU

I samband med att Bulgarien och Rumänien blev EU-medlemmar vid årsskiftet fick unionen tre nya officiella språk. Förutom bulgariska och rumänska fick nämligen iriska samtidigt status som officiellt språk i EU.

Enligt den irländska författningen är iriskan första officiellt språk i Irland och det har även hittills haft något av en särställning i EU-sammanhang. EU:s fördrag finns upprättade på iriska och man har också rätt att till EU:s institutioner ställa frågor på iriska och få svar på samma språk. Under en övergångsperiod på fem år är EU:s institutioner dock inte skyldiga att översätta alla rättsakter till iriska.

Den nya rumänska kommissionären, Leonard Orban, med ansvar för mångspråkighet, kommer troligen att få påstötningar av både basker och katalaner med anledning av iriskans nya upphöjdhet.

Tyskar vill ha tillbaka D-marken

Tre av fyra tyskar räknar fortfarande om euron till D-mark visar en ny undersökning. En övervägande andel tyskar vill även ha tillbaka D-marken.

Fem år har gått sedan euron infördes i Tyskland. Trots detta föredrar två tredjedelar av den tyska befolkningen D-mark framför euro. Det visar en undersökning gjord bland 1.000 tyskar på uppdrag av tidningen Stern, som publicerades i december.

Samma resultat visar en undersökning gjord av universitetet i Berlin som publicerades i Berliner Morgenpost. Samma undersökning visar även att när tre av fyra tyskar skall köpa något som kostar mer än 100 euro räknar de om kostanden till D-mark.

Euro används idag i Tyskland, Frankrike, Belgien, Grekland, Spanien, Luxemburg, Irland, Italien, Holland, Österrike, Portugal, Finland och – sedan årsskiftet – Slovenien.

Sverige klarar inte EMU-kraven

Sverige uppfyller inte två av fem krav för att delta i EU:s valutaunion, EMU. Det konstaterar EU-kommissionen och Europeiska centralbanken i en gemensam rapport om hur väl åtta av de nya EU-länderna samt Sverige uppfyller kraven för ett EMU-medlemskap. Sverige är inte anslutet till den europeiska växelkursmekanismen (ERM) och har inte genomfört alla de lagändringar som krävs.

Det viktigaste skälet till att Sverige står utanför valutaunionen är dock att det inte finns några politiska planer att gå med. Vid folkomröstningen 2003 sade svenska folket nej till EMU. Och den borgerliga regeringen har inga planer på att pröva frågan på nytt under den närmaste mandatperioden.

EU hotar Indien med handelskrig

Ett handelskrig mellan EU och Indien är på väg att blossa upp. Anledningen är Indiens höga tullar på vin och sprit från EU. Nu drar EU-kommissionen Indien inför Världshandelsorganisationen, WTO, och hotar med motåtgärder.

Enligt EU-kommissionen har Indien tullar och skatter på alkohol importerad från EU som uppgår till 177-540 procent. I delstaten Tamil Nadu tillåts dessutom endast försäljning av sprit och vin som tillverkats i Indien. Dessa "handelshinder" bryter klart mot

internationella handelsregler, anser EU. Böjer sig inte Indien från kraven från Bryssel hotar EU-kommissionen att slå tillbaka och införa mottullar på varor importerade från Indien.

För EU är den gigantiska indiska marknaden viktig då unionen till följd av överproduktion och eurosubventioner håller på att dränkas av en enorm "vinsjö" och då europeiska vinproducenter haft svårare att hävda sig i den internationella konkurrensen.

Polen läxas upp av EU

Polen måste minska underskotten i de offentliga finanserna. Den uppläxningen kommer från EU-kommissionen. Enligt EU:s regler får ett budgetunderskott inte överstiga tre procent av landets BNP. Men Polens regering räknar själva med att underskottet blir 3,7 procent år 2007.

För låg ambitionsnivå, anser kommissionen och tillägger att underskottet enligt kommissionens beräkningar kan bli ännu högre.

Kommissionen påminner också Polen om att EU:s finansministrar redan sommaren 2004 krävde bot och bättring.

EU kan utdöma böter om ett land under flera år har "dålig budgetdisciplin".

Riksdagen får mer insyn i EU

Riksdagen är den part i Sverige som gjorde störst maktförlust genom EU-medlemskapet. Hela högar med beslut som togs i riksdagen tidigare, har flyttats till Bryssel.

Bara vid fyra tillfällen på tio år har EU-nämnden gått emot regeringen och krävt att den framför nämndens syn på en fråga i Bryssel. Vid tre av dessa fyra tillfällen har regeringen struntat i detta. Nyligen beslutade riksdagen att ändra formerna för det egna arbetet med EU-frågor. Förändringen trädde i kraft vid årsskiftet och innebär bland annat att de så kallade fackutskotten i större utsträckning ska hantera ärenden som rör EU-samarbetet.

Dessutom kan så kallade grön- och vitböcker från EU, motsvarigheten till statliga utredningar, börja debatteras och voteras i riksdagen.

**NYHETER OM EU UTGES MÅNATLIGEN AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: EVA-BRITT SVENSSON.
REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. ADRESS: RONDVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST:
GOSTA.TORSTENSSON@COMHEM.SE. PRENUMERATION: ENSKILDA 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER M.M. 120 KR/12 NR. DISTRIBUTION:
FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, PÖLGATAN 5, 414 60 GÖTEBORG. TFN. 031-701 01 77. E-POST: FNEU@ALGHOTELLET.SE.**